

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 7:00, leidžiasi 6:15

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Spalio-October 13 d., 1972 m.

Kaina 15c

242

KISSINGER GRIZO IS PARYŽIAUS DERYBU

KAINŲ PAKILIMAS V. VOKIETIJOJE GALI PAKENKTI BRANDTO PARTIJAI

BONA. — Vakarų Vokietijos statistikos biuras paskelbė, kad pragyvenimo kainos Vokietijoje per rugsėjo mėnesį pakilo 6.2%. Šiais metais infliacija vidutiniškai ėjo 5%. Didelis jos pašokimas rugsėjo mėnesį yra bloga žinia vyriausybei, kuri lapkričio 19 dieną siekia laimėti rinkimus. Socialdemokratams ši žinia yra didelis smūgis. Kancleris Brandtas rinkimų kampanijos kalbose pabrėžia, kad infliacija nėra vien Vokietijos apraška. Jis nurodo, kad atlyginimai auga dar greičiau kaip kainos ir per šių metų pirmą pusę algos pakilo daugiau, negu per visus 1971 metus.

Buvus socialdemokratų vyriausybės finansų ministeris Karl Schiller pasitraukė iš vyriausybės dėl infliacijos ir net išstojo iš partijos, kurioje jis išbuvo 26 metus. Schilleris dabar visur matomas plakatuose, kur jis stovi kartu su Ludwig Erhardu, buvusiu kancleriu ir krikščionių demokratų vyriausybės ekonomikos ministru. Plakatuose kritikuojama dabartinė vyriausybė už infliacijos politiką.

Visose Europos Rinkos valstybėse infliacija siekia 6% per metus. Ispanijoje kainos auga dvigubai greičiau, po 1% kas mėnesį. Europoje ypatingai brangsta maisto produktai. Sūris Italijoje pabrango 17%, jautiena Olandijoje pabrango 19%, o Prancūzijoje bulvių kainos pakilo 50%.

Britanijoje šių metų kainų kilimas yra 6%. Darbiečių opozicija vis dažniau gauna žmonių simpatijas ir opinijos tyrinėjimai parodo, kad darbiečiai, jei dabar būtų rinkimai, gautų 50% balsų. Olandijoje vyriausybė dėl kainų kilimo pasitraukė birželio mėn. ir lapkričio mėn. bus rinkimai. Olandijoje kainos kyla 7% per metus. Tas pats dėdasi Italijoje, Prancūzijoje ir kitur.

Ekonomistai dėl infliacijos kaltina vyriausybės planus didinti ekonominį augimą. Kiti kaltina darbininkų unijas. Prancūzijoje pernai algos pakilo 11%, V. Vokietijoje — 12%, Britanijoje — 12%.

Amerikoj, kur vyriausybė įvedė algų ir kainų kontroles, algos pakilo 6%, o kainos apie 4%.

Puola McGoverno taikos planą

WASHINGTONAS. — Senatoriaus McGoverno televizijoje pasakyta kalba apie jo planą baigti Vietnamo karą, sukėlė pasipiktinusių respublikonų vadų komentarus. Gynybos sekretorius M. Laird spaudos konferencijoje pavadino McGoverno planą "besąlyginiu pasidavimu". Iki šiol joks Amerikos prezidentinis kandidatas nesiūlė tokios politikos rinkėjams, pareiškė Laird.

Respublikonų vadas senatose sen. Hugh Scott pareiškė esąs sukrėstas tokio šturkštaus kišimo si į Pietų Vietnamo žmonių likimą. McGovernas siūlo nusiginklavimą ir beginklių sąjungininkų palikimą besitarinčiojo priešui valiai.

Gerald Ford, Atstovų Rūmų mažumos vadas, pasakė, jog McGoverno planas yra formulė, kaip atiduoti Pietų Vietnamą komunistui. McGovernui trūksta realybės supratimo, pridėjo Ford.

George Meany, darbo unių federacijos pirmininkas, pareiškė, kad McGoverno planas, užuot pabrėžęs Hanojaus atsakomybę dėl kraujo praliejimo, visą kaltę meta Amerikai.

Iš Alabamos pranešama, kad gubernatorius George Wallace,

IŠ VISO PASAULIO

BOSTONAS. — Demokratų susirinkime Bostone, kur kalbą pasakė sen. McGovernas, dalyvavo sen. Kennedžio žmona ir jaunoji Caroline Kennedy, buvusio prezidento Kennedžio duktė.

BOSTONAS. — Plaukiantį keltuvu į Martha's Vineyard, jaunas vyras puolė buvusį gynybos sekretorių, dabartinį Pasaulinio Banko prezidentą Robert McNamara. Šis atsigręžė ir būty išmetęs užpuoliką iš laivo, jei žmonės nebūtų jį išskyrę. Paaiškėjo, kad jaunuolis piktas ant McNamaros, kad tas nupirko saloje žemės sklypą, kur anksčiau mėgdavo susirinkti nudistai. McNamara pareiškė neskųsias užpuoliko teisingumo organams.

Paštas tikrina siuntinius žydams

NEW YORKAS. — Šią savaitę dvi New Yorko žydų veiklos, priklausančios zionistų Hadasah organizacijai, gavo paštą siuntinių iš Malajzijos. Siuntiniuose buvo nedidelės bombos, kurias policija išardė.

Visi žydų organizacijoms New Yorko ateina laišakai ir siuntiniai yra stropiai patikrinami. Pašto valdyba paskyrė 85 specialius inspektorius, kurių pareiga tikrinti įtartinus siuntinius, ypač jei jie ateina iš užsienio ir yra adresuoti žydams ar jų organizacijoms.

Derybos su rusais padarė pažangą

WASHINGTONAS. — Amerikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl prekybos ryšių, matyt, žengia progreso keliu, nes vakar į Washingtoną vėl atvyko sovietų užsienio prekybos ministeris Nikolai Patolichev. Amerikoje derybas vedė žemės ūkio pareigūnai ir derybose buvo tiek pažangta, kad į jas dabar įsijungia Patolichevą su prekybos departamento sekretorium Peter Peter-sonu.

Prekybos departamentas derybą veda, nežiūrėdamas senato grasinimų nepatvirtinti jokių sutarčių su sovietais, kol Maskva nepanaikins savo piliečiams taikomų "švietimo mokesčių". Net 72 senatoriai pasiūlė papildymą prie galimo prekybos sutarimo, reikalaujanti atšaukti mokesčius, uždedamus emigruoti pasirodusiems sovietų piliečiams.

po šios sen. McGoverno kalbos, gali pareikšti pritarimą prezidento Nixono ir Agnew kandidatūroms. Jis anksčiau žadėjo nieko neindroduoti šioje kampanijoje, tačiau jis buvęs sukrėstas ir sužadintas McGoverno kalbos ir jo pasiūlymu.

Admirolas Thomas Moorer, Jungtinio kariuomenės štabo viršininkas, kalbasi su reporteriais apie Vietnamo karą.

JAPONIJA DAUGIAU IŠLEIS GYNYBAI

TOKIO. — Naujas Japonijos premjeras Kakuei Tanaka dar kartą pademonstravo, kad jis vis Japoniją nepriklausomai, energingai keliu. Jis paskelbė spaudos konferencijoje, kad per ateinančius penkerius metus Japonija padvigubins savo išlaidas gynybos reikalams. Vyriausybė nutarė statyti gynybai reikalingus lėktuvus namie, nepirkti jų užsienyje. Premjeras Tanaka pranešė, kad Amerikoje bus perkami Phantom karo lėktuvai, tačiau ne 82, kaip praėjusiam penkmetyje, bet tik 46.

Japonų pramonės vadai seniai spaudžia vyriausybę, kad ji pati statytų ginklų pramonę ir gamintų gynybai reikalingus ginklus, kad Japonija galėtų atsikratyti priklausomumo nuo kitų valstybių, svarbiausiai nuo Amerikos, kur būdavo perkami ginklai. Premjeras pareiškė, kad jis šiai minčiai pritaria.

Premjeras Tanaka pažadėjo, kad japonų karinės jėgos bus naudojamos tik gynybai ir jos nesudaro grėsmės kaimyninėms valstybėms. Japonų išlaidos gynybos reikalams, nors ir padvigubintos, sieks tik apie 15 milijonų dolerių.

Vyriausybės planus dar turi patvirtinti parlamentas, tačiau jame vyriausybė turi stiprią daugumą ir tikisi pritarimą gauti.

Užsidarė prancūzų meno žurnalas

PARYŽIUS. — Savaitinis prancūzų literatūros ir meno žurnalas "Lettres Francaises", pradėtas leisti 1941 metais, nutraukė spausdinimą ir daugiau nei šešis dešimtmečius sunkumų. Redaguojamas Louis Aragon, komunistinių pažiūrų rašytojo ir poeto, laikraštis dažnai pasisakydavo ir prieš Sovietų Sąjungą, prieš Čekoslovakijos okupavimą, prieš rašytojų persekiojimą.

Nežiūrint tų retų pasisakymų prieš Maskvos liniją, redaktorius Aragon spalio 3 d. buvo apdovanotas Spalio Revoliucijos Ordinu už "sovietų ir prancūzų liaudžių draugystės stiprinimą". Spalio 3 d. rašytojui Aragonui suėjo 75 m. amžiaus.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar senatas potvirtino naujo armijos štabo viršininko paskyrimą. Juo bus generolas Creighton Abrams, buvęs vyriausias JAV kariuomenės vadas Vietnamo.

◆ Nobelio premiją už mediciną gavo du gydytojai: amerikietis ir britas.

◆ Sen. McGovern vėl pakartojo, kad dabartinius slaptus susitikimus su Hanojaus atstovais ir taikos derybas prezidentas Nixonas sureizsavo prieš rinkimus, norėdamas paveikti balsuotojus.

◆ Belfasto minia protestantų, apsiginklavusių pagaliai, šautuvais ir dinamitu, sukėlė riaušes. Minia peršovė kareivį, primušė du policininkus, sužalojo tris tarnas ir katalikų bažnyčią, sugrėdino katalikų salę, televizijos parduotuvę ir vieną autobusą.

◆ Frankfurtu aerodrome, V. Vokietijoje, policija peršovė žmogų, kuris buvo pagrobęs keleivinių lėktuvą. Paaiškėjo, kad tai buvęs psichiatrinės ligoninės pacientas, vokiečių, ištremtas iš Portugalijos.

◆ Beirute, Libane, arabas šoferis nušovė Jungtinių Tautų pareigūną Hashem Jawad, 59 metų. Šoferis, neseniai atleistas iš darbo, nušovė diplomata ir patis nusišovė.

◆ Vakar prezidentas Nixonas dalyvavo parodė Atlantas miestelyje ir pasakė rinkiminę kalbą.

◆ New Yorko užsidarė garsi Radio City Music Hall, veikusi 40 metų, pagarsėjusi savo šokėjomis "Rockettes". Dėl uždarymo kaltinama muzikantų unija, atmetusi naują darbo sutartį.

Belaisvio žmona prašo skyrų

OAKLAND. — Leitenanto Everett Alvares, jūrų laivyno laukio, patekusio į š. Vietnamo nelaisvę 1964 m. rugpjūčio mėn. 15 d., žmona kreipėsi į teismą, reikalaujama skyrų. Ji savo vyro nematė virš 8 metų. Prieš jį išsiunčiant į Vietnamą, jie buvo vedę tik du mėnesius.

Belaisvio giminingai pranešė jam laišku apie žmonos sumanytą skirtis. Giminės bijojo, kad leitenantas apie skyrų bus sužinojęs iš spaudos ar kitų belaisvių. Užtruko šeši mėnesiai, kol giminės gavo laišką iš belaisvio, kuris žinią priėmė šaltai. Jis suprantą, kad jauna moteris negali jo laukti visą gyvenimą. Laikas ir nuotolis yra didžiausi meilės priešai, sako leitenantas savo laiške.

Šiaurės Vietnamo komunistų partijos politbiuro narys Le Duc Tho Paryžiuje veda slaptas derybas su prezidento patarėju Kissingeriu, kuris jau 19 kartų susitikęs su Hanojaus atstovu.

PREZIDENTAS NIXONAS ATSPIRŠĖ PRANCŪZIJS PREZIDENTO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pasiuntė laiška Prancūzijos prezidentui Pompidou. Spėjama, kad jis atspirašo Prancūzijos už Amerikos lėktuvų Hanojuje padarytą prancūzų atstovybei žalą. Pasiuntinybės vedėjas buvo sunkiai sužeistas ir apdengintas kilusiame gaisre. Amerikos vyriausybė anksčiau diplomatiniais keliais išreiškė apgailestavimą dėl šio įvykio, kuriame buvo sužalotos dar Alžiro ir Indijos ambasados Hanojuje. Karinė vadovybė tiria, kas įvyko, kad bombos, skirtos geležinkelio mazgui, nukrito į Hanojaus miesto centrą, diplomatinį pasiuntinybių rajoną.

Arabams trūksta vieningumo

NEW YORKAS. — Egipto užsienio reikalų ministras Mohammed Zayat savo kalboje JT asamblėjoje ragino organizaciją griebtis veiksmų prieš tokias valstybes, kurios nepaiso JT rezoliucijų. Jis puolė Izraelį, kuris ignoruoja visas JT rezoliucijas ir kritikavo JT, kad jos nesima suderintų veiksmų prieš JT carterio lauzytoją — Izraelį. Tokias valstybes JT turėtų išmesti iš organizacijos, kalbėjo egiptietis.

Arabų tarpe pripažįstama, kad pačių arabų nevieningumas yra didelė Izraelio paguoda. Libijos pulkininkas Muammar el Qadafi, sugrįžęs iš Egipto konferencijos, pasakė Tripolyje kalbą, ji sutikė atėjusiai miniai. Jis pripažino, kad "arabų padėtis yra silpnai, apsupta miglų ir tamsos". Arabai neturi vieningų galimybių ir vieningo ketio, pripažino el Qadafi.

Jordano karalius Husseinas Ammane puolė tokias arabų vadas, kurie nenori pripažinti faktų, tačiau mėgsta šūkauti įvairius šūkius ir sapnuoti įvairiausių sapnus. Arabai vienas kitą kaltina, ginčijasi, bando pateisinti savo neveiklumą ir apsieidimą, kalbėjo Husseinas.

Jordanas neturi diplomatinio ryšio su Sirija, kur prisiglaudę daugumas Jordano išvargtų palestiniečių. Sirija net draudžia Jordano lėktuvams skristi virš savo teritorijos. Egiptas nekaip sugyvena su Sudanu ir neseniai paprašė išvažiuoti Sudano kariuomenės dalinį, atsiųstą padėti egiptiečiams ginti Suez vakarinę krantą. Sudanas išpašė namo egiptiečių karinius patalpus.

Jemenas su Pietiniu Jemenu, kurį valdo marksistinė vyriausybė, nuolat kariauja. Tokiose aplinkybėse vargu ar kas išeis iš arabų užsienio reikalų ir gynybos ministerių suvažiavimo, kuris šaukiamas Kuvaite lapkričio 15 d.

Jaunas jugoslavų šachmatininkas

SKOPJE. — Jugoslavijoje vykstančioje šachmatų olimpiadoje susidomėjimą sukėlė jaunas jugoslavų šachmatininkas Liubomir Lubojevič, 21 metų amžiaus. Jugoslavijos komandoje bė jo yra trys žymūs didmeistrai: Svetozar Gligorič, Borislav Ivkov ir Aleksandar Matanovič. Jugoslavija labai gerai laikosi, tačiau dėmesį atkreipė Lubojevič lošimas. Jis iš 16 partijų vieną pralose prieš sovietų didmeisterį, buvusį pasaulinį šachmatų čempioną Vasily Smilyvą. Keturias partijas jaunas Liubomiras sužaidė lygiomis ir 11 partijų laimėjo.

MADRIDAS. — Amerikos naujas ambasadorius Ispanijoje, atsargos admirolas Horacio Rivero atvyko į Madridą ir pasakė žodį gražia ispanų kalba. Jis yra portorikiečių kilmės ir gerai kalbą ispaniškai.

KELIONĖ APLINK PASAULI

(Tęsinys)

RANGONAS

(Birmāniskai Yang-goon Rangoon)

Murmas sostinė ir svarbiausias jos uostas, turis per 900.000 gyventojų, yra prie trijų upių santakos ir tik 33 kilometrai nuo Martabanė lankos. Be šventyklų turi universitetą, katalikų bažnyčias, anglikonų vyskupiją. Veikia veiki visų kraštų ambasados. Per uostą eina veiki 80 procentų eksporto. Kiek teko matyti, importo telt nedaug importuojama ir miestai skurdžiai savo gaminiams bando pateikti vietos gyventojų reikalavimus. Sutiktiesi žmonės pasakoja, kad anksčiau buvo kur kas geresnis gyvenimas, negu dabar prie šios socialistinės valdžios. Buvę svaru, tvarkinga ir galima buvo gauti importuotų gaminių. Dabar regresuojama ir nežinia

Kas bus toliau. Taip kalbėjo vietinis.

RENGIUOSI IS RANGONO ISVYKTI

Prieš išvykdamas apžiūrėjau geležinkelio stotį. Sakoma, nepamiršus geležinkelio stoties, nežinosi paprastų žmonių gyvenimo. Taigi, stotis tik už poros blokų. Einu per labai nešvarią rajoną, kuris jau vadinamas stoties rajonu. Kai peržengiu geležinkelio stoties slenksį ir pamatau ten tokią netvarką ir nešvarą, kuri jau kur kas pralenkia ir karo nuteriotą vietnamą, nusigastu. Joje eilėmis užverta geležinė tvorelė, kurios vėda prie bilietų langelių. Pati stotis gal prieš šimtmetį dažyta, purvina, apnešta. Laigeliai, kuriuose keičiasi laimė, gauna piktą bilietų, nubrūžinti, laukio. Keleiviai visi sėdi ant grindų, kiti malšus su daiktais pasimėtę ant jų

Demokratų kandidatas į prezidento vietą sen. George McGovern turi gražią šeimą. Iš kairės keturios dukterys: Mary, Terry, Ann ir Susan. Toliau matosi senatoriaus žmona Eleanor, pats senatorius McGovern ir sūnus Steven.

maišų. Nešluota stotis ir nevalyta gal mėnesių mėnesius. Bilietų langelius vedančios geležinės tvorelės sulankstytos, nubrūžintos ir "nupeckiotos". Dairausi eidamas per stotį ir matau, kaip žmonės mane stebi. Nei vieno iš jų, kuris būtų geriau apsirengęs, turėtų su savimi lagaminą ir atrodytų kaip kitų kraštų matyti keleiviai. Galutinai tokio vaizdo pripraktas, palieku geležinkelio stotį ir su skaudancia sirdimi, apgailestamas socialinės sistemos padarinius, suprantu ką anas vietinis tada man kalbėjo. "Anksčiau ir pas mus taip nebuvo."

Paskutinis grįžimas į viešbutį. Karšta ir taip troškina, kad nenoromis pradėjau dailytis atsigerti. Priėmu, kuriant šilgatyvių krūvos bonkų. Rodau į vieną bonką, kurioje nei pats gerai nežinau kas ten per gerimas. Pardavėjas paima bonką, atkremša: jo rankos purvinos, panagės niekad nevalytos. Jis nieko nesakęs apsisuka, ištraukia po staliuku gulėjusį purviną ledą gabalą ir atkirtęs sumeta man į gerimą. Labai ištraukusiam praėjo noras gerti ir numojęs ranka nutolstu. Pasiidaro taip pikta. Pardavėjas man nesuprantama kalba pakeltų balsu mane bėra, o aš nekrepdama dėmesio, skubu į viešbutį.

Į AERODROMĄ

Pasimū aidara vežimuką, tik nebe su arkliu, o motorizuota. Sėdžiu ir jaučiu, kad ant mano galvos iš "playwood" stogelis barska, tarška. Vėjas eina iš visų šonų ir jaučiuosi karališkai. Ir tik dabar pastebiu, kad čia nėra jokių reklamų, anei apšviestų vitrinų. Su manimi važiuoja vienas vokiečių daktaras. Jis iki šiol kelia veis traukiniais, nes jis noris pamatyti ne tik miestus, bet ir patį kraštą, kurį lanko. Jis pasakoja, kiek skurdo ir vargo maitės taip beklaidamas per įvairius Azijos kraštus ir ypačingai pamini Indiją. Jam aš pasisakau, kad vykstu kaip tik į Kalkutą. Jis nutyla ir vėliau, po keleto minučių sako, kad jis nenorės manęs nugąsdinti. Nuvažiuosi — pamatysi. Gal taip ir gerai, galvoju.

Važiuojame per laukus: matosi daug važiuojančių su mažais asilukais, kurių mieste nesimaitė. Žemė ari karvėmis. Prie kelio ne namai, kaip mes įpratę matyti, bet būdelės. Jos daugiausia molinės, pridengtos bambuko medžių šakomis, apie kurias laksto būriai vaikų. Jie visi pusplikiai ir purvini.

Į INDIJĄ — KALKUTĄ

U. B. A. Iktuvus prastas. Vos tik pakilus, pradėjo ūžti ir siūbuoti į šonus. Stūdardės, apsirėngusios tautiniais drabužiais, visos su ilgomis kasomis ir kai kurios iš jų prisilegusios prie kelių raudona gele. Lektuvus veiki tuščias. Kaip ir visada gavęs vietą prie lango, stebiu nutolstančių nelabai sveiką miestą ir po kokioms esančius laukus. Kur tik akis užmato, uolienos. Labai retai matosi žolūmos ir apgyventų vietovių. Pradėjo salsos ir saletės. Viena iš jų matau labai panašią į žvynę. Ir galva ir uodega, nustebs vietos juokinosi ir galvoju ar ne

Detroito naujienos

Lietuvos Universiteto minėjimas

Siuo metu Detroitas gausus kultūriniais rengimais, minėjimais, meno parodomis. Atvira kalbant, Detroitas gausus ne tik rengimais, bet ir organizacijomis. Atėjus rudens sezonui, kiekviena organizacija stengiasi save kuo nors atžymėti.

Štai jau čia pat platesnio masto renginys šį sekmadienį spalio mėn. 15 d. 12:30 val. Lietuvių namuose bus Lietuvos Universiteto Aukso Jubilėjaus minėjimas, kurį ruošia Kultūros Klubas. Detroitui tenka garbingas uždavinys — minėti Lietuvos Universiteto atkūrimo 50 metų sukaktį.

Lietuvos universitetas nepriklausomybės laikais buvo labai svarbus mūsų tautos kultūros, ekonomijos, teisingumo ir socialinės pažangos akstinas. Kultūros Klubas kviečia visą lietuvišką visuomenę dalyvauti šiose istorinėse iškilmėse — pamaldose, akademijoje, koncerte ir svečiams pagerbti pietuose. Prof. J. Puzinas pasakys pagrindinę kalbą apie aukštąsias mokyklas. Prof. gen. St. Dirmantas — apie knygą "Lietuvos Universitetas". Koncertinę meniskąją dalį atliks operos solistė Gina Cepkauskienė iš Montreallio (pirma kartą Detroito) ir akompaniatorė Anna Forbet.

Apie solistę štai ką pasakė prof. V. Jakubėnas: Cepkauskienės asmenyje įgijome stambi naują įnašą mūsų dainininkų šeimoje. Jos debiutas sudarė svarbiausią šio metinio sezono įdomumą. B. Chomskis Drauge: G. Cepkauskienė turi gražų, sodrų kolratūrinį sopraną ir kaip retai aiškų žodį. Operos seimė ateina naujas talentas. St. Santvaras Keleivys: solistė Gina Butkutė-Cepkauskienė savo dainavimo menu Bostone tikrai sušilaukė pergalės. Koncerto klausytojus pavergė gražių balsu, meistriškai valdoma dainavimo technika, muzikine kultūra.

Po meninės programos bus bendri pietūs.

Įėjimas asmeniui — 5 dol. Bilietus įsigyti pas St. Kauneliene, A. Musteikį ir V. Tamošiūną. Nepalieskite tos didingos istorinės šventės. Savo dalyvavimu pagerbsimė savo universiteto kūrėjus, išreikšime jiems priklausomą pagarbą. Organizacijos kviečiamos dalyvauti bažnyčioje ir akademijoje su vėliavomis.

Ir vėl vieno detroitiečio netekome

Netikėta ir staigi mirtis spa-

specialiai padaryta?

Pradėjau galvoti, kas nutiko, jei nelaiku Iektuvus emė leistis. Žiūrė pro langą ir matau ant nemažo namo užrašą — ARVAB. Vėliau, kai išlipom, pasirodė, kad tai Indijos mažas aerodromas, kur Iektuvus paima skrendančius į Kalkutą. Valandžiukę pasėdėjus mažame aerodrome, reikėjo eiti vėl per kontrolę, kad nebūtų kas nors iš kur gavęs ginklo. Vargšas tas turistas, turi visur ir viskam paklusti, nors kartais ir labai juokingai tas jų patvarkymas atrodytų.

(Bus daugiau)

Atsisveikinimo žodį tarė: St. Malinauskas, gen. J. Černius, V. Pauza, V. Tamošiūnas K. Veikutis, K. Daugvidienė, P. Meškauskas iš Toronto, B. Klimavičius iš Čikagos. Kapinės žodį tarė kun. D. Lengvinas ir LB pirm. V. Selenis. Palaidota Holy Sepulchre kapinėse. Pamaldų metu bažnyčioje giedojo solistas V. Verikaitis iš Toronto. Į amžino poilsio vietą palydėjo gausūs būrys artimųjų, draugų bei pažįtamų. Ceremonijose dalyvavo uniformuoti šauliai. Daug buvo gėlių ir palydos į kapines.

Baigdamas norėčiau nuo savęs pridėti mažą epizodėlį iš velionės Nelijos gyvenimo. Būdamas, minėjimuose ar banketuose nepakėsavo ilgų ceremonijų bei kalbų. Kartais net probalsiai, kalbėtojui girdint pasakydavo: Gana kalbėti nusibodo klausytis! Tai teisingi velionės žodžiai. Ilgėkis ramybėje tauri Dzukijos lietuvis.

Lietuvių Namų dešimtmetis

Lietuvių namų Draugijos ir Dariaus-Girėno Klubu balius jau nebe už kalnų. Ateinanti šeštadienį 7 val. vakaro sąvose namuose ruošiamas nepaprastas iškilmingas balius, nes namams suėina dešimtmetis. Bus skanių valgių ir gerimų. Valgius gamins geriausios Detroito šeiminkės. Rengėjai jūsų lauks, maloniai priims ir vaikus. Jei dar vietos neužsisakėte, prašome

ateiti, jums vieta bus parūpinta. Kaip jau buvo rašyta, meninę dalį atliks St. Slizio vadovaujamas Jaunimo choras. Šokiams gros V. Petrausko orkestras. Privati policija saugos jūsų automobilius.

16-sis Balfo seimas

Spalio mėn. 28 ir 29 dienomis Balfo 16-sis Seimas Detroito L. namuose. Balius spalio 28 d. 7:30 val. Meninę dalį atliks St. Slizio vadovaujamas Jaunimo choras. Mieliems skaitytojams platesnė informacija apie Balfo seimą patieksime sekancią savaitę.

— Spalio mėn. 29 d. 12:15 val. Lietuvių namuose Broniaus Kvilio paskaita apie rusifikaciją Lietuvoje, bus pailustruota Kvilio rinkinių paroda. Be to bus įstatyta spaudos draudimo laikų literatūra: Aušra, Varpas, Tėvynės Sargas ir kiti spausdiniai. Bus parodyti eksponatai net iš 1860 metų.

A. Miežis

SKAITYK PĖTS IS PARAGIN

KITUS SKAITYTI

NAUJIENOS

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Pėter Kazanauškas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Viešo Aindros knyga, apasanti paskutinių 90 (1860-1950) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų aukštus darbus. 664 psl. Kaina: \$8.00. Isteido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuviai, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizavimas, baltos draugijos, statytos bažnyčios, steigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai, ir 314 veiksmių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai: steigtos mokyklos, skaityklos, barai ir kt.

Norintieji šia knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Monerdy.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIKOS DRAUGIJOS

vardu ir paštutu:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaka, mamytė. Apie senus laikus. Kai altvarai ir laumės. Skrajojo po laukus. S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami, ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šiu perliu ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui.

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir Dvy. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruos. spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes. Tėvų Žemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, ketis viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premijula knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, sąvonių ir žvynų. Iliustruota dail. Z. Sodeikiene. Didelio formato, ketis viršeliais, psl. 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eiluoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto ir pat mums yra daug lengviau juos įpradinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE

AIDUTĖS

Diriguos Alice Stephens

SEKMADIENI, ŠIU METŲ SPALIO 22 D., LINKSMINS SVĘČIUS BANKETAS VYKS VFW SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė — \$8.00 asmeniui.

Šokiams gros A. Stelmoko orkestras.

Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.

Pradžia 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiame

NAUJIENŲ BANKETE

TARZANAS

Tikras nuotykis Viduržemio jūroje

(Tęsinys)

Apsisprendęs negrįžti, kaip ir mes visi, apleidę gimtąją šalį, žvalgėmės kur nors prisiglausti. Pagaliau laisvosios šalys, pamąčiusios mūsų baidą skriaudą, pravėrė mums plačius vartus. Nemažai mūsų pateko į "Carlton Sovereign", anglų laivą kartu su Tarzanu keliavome į tolimąją, laisvąją Australiją žemę.

Vidudienis. Einame pietauti. Papietavę keleviai vėl būriuojasi denyje, maloningojo Neptūno globoje, žavisi melsvąją jūrą.

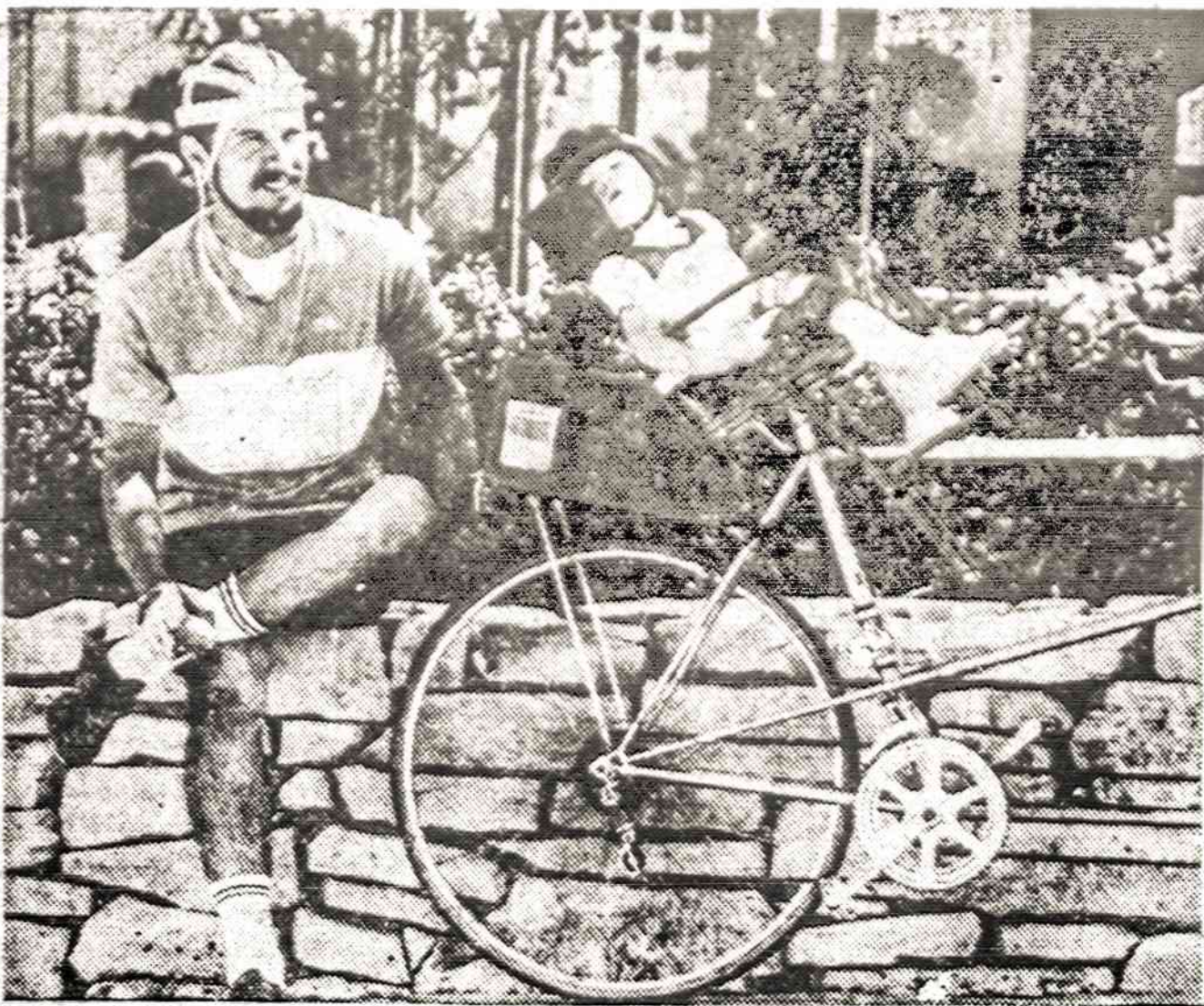
Išvykus iš Hamburgo, šiaurės jūroje ir Biskajos įlankoj užtekina neskoningai sotos žuvis. Nevienas sirgdamas jūrligę, ilgeji palaimintos sausumos ir abejingai į viską žvelgė. Suvargusių neviltyje, vilties ženklas — inkaras išdizdžiai su triukšmu iškrito Gibraltaro uoste. Keliausieji atsikvėpė.

Mašinoms sugedus, laivas buvo priverstas sustoti Gibraltaro uoste. Sekančią dieną atitemptas taisymsi prie krantinės. Ke-

leivių žvalūs žvilgsniai stebėjo naują vietovę. Vieni šiuokštenu didingą Gibraltaro praeitį, lankė muziejus, istorines vietas, kiti tyrė savo kišenių dugnus ir suradę kukliai nusėdusius centus kėlė į viršų. Vėliau kėlė į aukštą sklidinas ispanų vyno taures, nuplaudami buvusius jūrų nesmagumus. Pagaliau visą mėnesį taisytas laivas, palikęs uostą, skrodė Viduržemio jūrą, Suezio kanalo link. Pamišę piktašias jūras ir lepinami Viduržemio jūros melsvųjų patalų džiugavome šią dieną.

Laivas, susitrukęs kelyje, skubėjo į rytus. Saulė, iš rytų pusės visą dieną keliavusi ratu, atsirado vakaruose ir pavargusi skubiai smuko žemyn. Pavakari dauguma kelevių susirinko laivo užpakalyje, gal palydėti gėstančią saulę ir dienos paskutinį spindulį.

Išdykaujančio jaunimo tarpe šiandieną ypatingai buvo gerai nusiteikęs Tarzanas. Gal neseniai jo išgerta ispanų vyno bon-

Dviratininkas Darryl Le Vague pertraukė kelionę dviračiu, leisdamas savo mažai dukrelei truputį pamiegoti. Ši dviratininkų šeima gyvena San Luis Obispo, Kalifornijoje.

ka, turėta su savimi, stipriai kaitino lietuvišką kraują ir skatino denyje išdykauoti. Dingstanti saulė už vandens matė Tarzaną laivo gale, plevesuojančios žuvis kotą apsikabinusi, laivo kraštu į vieną ar kitą koto pusę besikinėjanti. Keleviai vieni stebėjosi jo sugebėjimais, kiti tik galvas lingavo.

Tik staiga prieblandoje pasigirdo išgastingi šauksmai: — Žmogus už borto! — Stabdyskite laivą, žmogus įkrito į jūrą! — Gelbėkite!

Tarzanas, besikinėdamas laivo kraštu, it Lietuvos šarka tvoromis, paslydo ir įkrito į jūrą. Laimė, jam krinant, laivas spėjo pirmyn pasistūmėti ir Tarzanas, pasiekęs vandenį, nepateko į sraigta. Kol žinia pasiekė kapitoną ir jam atsirado tiltelyje bei perėjus gelbėjimo vadovavimą, laivas spėjo gerokai pabėgti pirmyn. Apsukus laivą ratu, grįžom į spėliojamą iškritimo vietą. Tuojau išmestas gelbėjimosi ratas su žvakute. Laivas lėtai sukinėjosi aplinkui ir proektorius žvalgėsi iškritėlio. Kaip minėjau, Viduržemio trumpi saulėleidžiai. Po prieblandos staigiai naktis. Duotas įsakymas paruošti darbo veltį. Esant ramiai jūrai, pilnai užteko jos tam reikalui. Gibraltare ji nenaudota ir esant karštom dienoms buvo pripildyta vandens, kad neperdžiūtų. Josios paruošimas nuleidimui kurį laiką užsitęsė. Pagaliau sėdė penki vyrai nusileido į vandenį ir pamėmė kapitono sakytą kryptį.

Keleviai įtemptai sekė įvykio eigą ir tyliai šnekučiavo tarpusavyje. Nakties tamsybėje, vandens platybėje surasti žmogų, tas pats, kaip kupranugariai pralįsti pro adatos skylutę. Nieks, Aukščiausiojo kiekvienam yra pramatyta šios žemės viešnagė ir neatėjus laikui, nei ūgnyje su degs, nei jūroje paskęs. Juk, karui siaučiant, ne vienas mes lyg per stebuklą esame išlikę ir su naujomis viltimis keliaujame dabar šiuo laivu. Valtis tamsoje visai mums buvo dingusi, tik josios spinkantis žiburėlis rodė jos esamą vietą.

Tarzanas išskritęs iš laivo, dingo nuo vandens paviršiaus, bet čia jūra, gerokai prisotinta įvairiais mineralais, greit išmetė jį į paviršių. Būdamas geras plaukikas ir fiziniai užsigrūdinęs, nusprendė laikytis iki paskutinio. Stebint laivą atsitolinant, susigraudeno ir nejuokomis porą asarų įkrito jūron. Pa-

Anglijos naujienos

— Lietuvių Skautų Sąjungos vyriausias skautininkas P. Molis lankydamsis Londone apdovanojo Lietuvos atstovą V. Balicką ordinu "Už nuopelnus" su rėmėjo kaspinu. S. Kasparui už nuosirdų skautišką darbą įteiktė Tėvynės sūnaus žymenį, o rėmėjo ženklaui apdovanojo V. Jurienę ir P. Senkuvienę.

— Londone mirė Marijona Dailydienė, 67 m. ir Valerija Paulauskienė, 69 m. amžiaus. Palaidotos šv. Patriko kapinėse. — Pabrangus spausdinimo priemonės, nutarta vienu svaru pakelti "Europos Lietuvio" prenumeratą. Tai nuo 1973 m. pradžios šio savaitraščio metinė prenumerata bus keturi su puse svaru (£4.50).

— Rugsėjo 24 d. Lietuvių Sodyboje įvyko tarptautinės (D. Britanija-JAV) pistoletų šaudymo varžybos. Jas laimėjo Anglijos komanda. Šaudymo dalyviai pasidžiaugė mūsų sodyba, gerai įrengta šaudykla ir padėkojo už skaniai pagamintą maistą. Britų komandos kapitono nuomone, sodybos šaudykla yra viena geriausių pietų Anglijoje. Tad ir ateityje numatoma tarptautinės šaudymo varžybas prarasti Lietuvos Sodyboje.

— Gloucesteryje mirė Kazimieras Stonaitis, 59 m. amžiaus. Velionis buvo gimęs Raseinių apskr., Lietuvoje. Okupacijų metais tarnavo ginkluotose daliniuose ir kovojo dėl Lietuvos išlaisvinimo. Gyvendamas Anglijoje buvo uolus DBLS narys, o paskutiniu laiku Gloucesterio skrymais pirmininkas. Jo pastangomis skryms greitai sustiprėjo ir vykdė gražią organizacinę ir kultūrinę veiklą. Paskutinę savo gyvenimo dieną dar pats su savo mašina nuvažiavo į darbo vietą, bet iš mašinos jau nebe išlipo. Mirė sėdėdamas prie vairo. Palaidotas rugsėjo 26 d. Conley Hill kapinėse. Naujai supiltą kapą papuošė 24 vaikai ir stebėjęs grįžtantį laivą, nauja viltis suteikė jam jėgų išlikti. Gal išmestą gelbėjimosi ratą su šviesa nepastebėjo, bet nuleidžiamą valtį gerai matė ir tvirtai rankų smūgiais skrodė vandenį ta kryptimi.

Valties žvalgas su galingais naktiniais žiūronais, žvalgė jūros paviršių. Po ilgesnio laiko priešakyje, kairėje pusėje, kažkas subaltavo, nors jūra nebuvo pasidengusi baltomis kepurnaitėmis. Tarzanas buvo baltas marškiniais apsirengęs. Gelbėtojai, arčiau priplaukę, suprato, kad tai iškomas. Kaip jūreiviai pasakojo, Tarzanas, ištrauktas į valtį, persižegnojęs ir išsekęs sukritė. Valtininkas signalizavo su lempučių šviesa, kad ekspedicija pavyko. Įkėlus valtį į laivą, kelevių buvo sukeltos ovacijos kapitonui ir laivo įgulai.

Tą dieną laivo dienyne įrašyta: "Iškritusio kelevio iškojimas ir jo ištraukimas iš vandens truko dvi valandas ir keturias minutes".

(Pabaiga)

LIETUVIAI MOKSLO PASAULYJE

Nuo pasaulio vieno krašto iki kito užtinkamos vis gausėjančios lietuviškos pavardės mokslineje

apylinkės lietuvių veikla". Tai 80 psl. leidinys, skirtas Bradfordo lietuvių 25 metų veiklai atžymėti. Pirmoje dalyje aprašyta Bradfordo organizacijos ir to laikotarpio kultūrinė ir visuomeninė veikla. Pabaigoje yra daliosios literatūros skyrelis, kuri savo kūryba užpildė Bradfordo ir jo apylinkėse gyvenantieji spaudos darbuotojai. Išleido "Vyties" klubas. Redagavo A. Bucys ir J. Kuzmickis. Spausdino "Saltinio" spaustuve Nottinghamme. Visas leidinys yra gausiai iliustruotas. Tai sveikintinas bradfordiečių sumanymas, kurio n e tik pirmieji paminėjo 25 m. sukaktį, bet dar ir paruošė turiningą leidinį.

— Prieš kiek laiko A. Kučio parašytas scenos veiklas "Pirmieji smūgiai", buvo spausdinamas "Europos Lietuvio" atkarpoje. Dabar jau šitas veikalas yra išleistas atskira knyga. Spausdino "Nidos" spaustuve. V. Vytenietis

spaudoje, kas parodo ne vien tautos išsibarsimą, bet kartu ir išsiprusimą. Štai spalio mėn. Analytical Chemistry žurnale, leidžiamam Amerikoje, paskelbtas P. J. Milham, Anne Maksvytis ir Balys Barkus straipsnis apie vario kliudijimą molibdenum nustatymui. Jie dirba New South Wales Department of Agriculture, Biological and Chemical Research Institute, Rydalmere, N. S. W., 2116, Australia. Iš Lietuvos Mokslo Akademijos Fizikos ir Matematikos Instituto Vilniuje S. J. Ališauskas, A. A. Jucys ir A. P. Jucys paskelbė Journal of Mathematical Physics rugsėjo mėnesio numerio studiją apie vienių grupių simetrijos tenzorinių operatorius.

Žurnalas išina Amerikoje, o vilniečių lietuvių pasirodymas tame žurnale yra antrą kartą po penkių metų. Šiame straipsnyje cituojami šaltiniai paimti iš tarptautinės mokslinės spaudos.

Saulius Šimoliūnas

help your
HEART FUND
help your HEART

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minikštai viršeliai — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — \$3.00, minikštai viršeliai — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiū, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00 minikštai viršeliai — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Šruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygų galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydėnas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiaujančių ir tiltu statytojų su sovietais sukeltų mitų mišroje apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elsys tragikose dienose.

Stefanija Rūkiene, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergtą lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygtų geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiugią Lietuvą, bėžimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose. Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išvirkę nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ISPODZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Traktuose. Druskinkuose. Kaune. Naudakčiuose. Rūbėdote ir Palangioje. Vaidžius aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKŲJŲ KILIMŲ I VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ I ANAPIUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autorius pastabuma neaprašo turistinio ir agitpropo pronažanda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūnėsiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Škurdį tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žiaurūs. Pasitaukime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money order tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%
UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
Is cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	metams \$22.00
pusiui metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$23.00
pusiui metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuviai tęsia kovą Sibire

Vakarykščiame Naujienų numeryje minėjome, kad didokas lietuvių tremtinių skaičius, išvežtas į tolimas Kustanajaus apylinkes, ne tik patį išsilaikę gyvas ir lietuviškas, bet įsteigė savo bendruomenę ir pasistatė maldos namus. Suprantame, kad Azijoje statyta lietuvių bažnyčia nebuvo tokia puošni, kaip Marquette Parko arba Town of Lake lietuvių statytos bažnyčios, bet Azijon išvežtiems lietuviams pakako ir tokios, kokią jie pajėgė pasistatyti. Ją statė visi, tikintieji ir abejojantieji, vyrai ir moterys. Tai buvo rusų persekiojamų lietuvių organizuotas atsispyrimas žiauriam lietuvių tautos priešiui.

Kaip pavojingiausias lietuvių tautos gyvenimo laikais priešakin atsidavė moterys, taip ir sovietinėn Kazachstano respublikon išsiųstų lietuvių priešakin atsidavė moteris. Tai buvo Petronelė Mickevičienė, o gal ir Mickevičiūtė. Rusai rašo Petronelę Mickevič, nepažymėdami, ji ištėkėjusi, ar dar ne. Ta Petronelė buvo lietuvių rinkta visiems Kustanajaus bažnytelės reikalams tvarkyti. Tuo pačiu metu ji buvo ir lietuvių katalikų pastatytų maldos namų valytoja. Du dešimtmečius Kazachstano komunistai nesikišo į lietuvių reikalus, bet pastaruoju metu jie pradėjo kabinėtis prie Petronelės. Kustanajaus komunistai atleido Petronelę Mickevičienę nuo lietuvių katalikų bažnytelės sargės ir valytojos pareigų. Tai esą priešinga veikiantiems Kazachstano darbo įstatymams. Be ilgo dienos darbo, ji verčiama dar dirbti maldykloje.

Pacioje Lietuvoje komunistai verčia darbininkus dirbti ilgesnes valandas. Darbo metu liepia lenktyniauti ir verčia dirbti šeštadienius ir sekmadienius. Komunistų specialiai pasiūti agitatoriai, įtikinėja tuos pačius darbininkus atsisakyti nuo sekmadienio darbo atlyginimo, leisti dirbtuvių ir kolchozų direktoriams tuos pinigus paskirti Lenino arba Brežnevo garbei, o Kustanajuje komunistai neleido dirbti bažnyčios priežiūros darbo. Rusų emigrantų laikraštis apie šią lietuvių konfliktą su Kustanajaus komunistais šitaip rašo:

„Šitas menkavertis darbo konfliktas vargu būtų sukėlęs laikraščio dėmesį. Bet mes taip pat žinom, kad anksčiau buvusi akla valdžios baimė jau gero kai susilpnėjo. Kad tai yra, liudija Kazachstano Tiesoje pasirodęs Kustanajaus gyventojų Albino Dumbliausko laiškas, kuriame jis klausia valdžios atstovų — „ko jūs kabinėjatės prie moteriškos?“, stoja jos ginti ir rašo, kad šiuo reikalu jis kreipsis į Romą,

UŽMIRŠTIEJI

Neužsisakius ir neprašant iš ri puikių meno ansamblių, suokuputos Lietuvos daug kas ruošia įspūdingas dainų ir šokių šventes, turi net savo lietuvišką kraštą. Nors jis sakosi esąs kultūrinių ryšių su užsienio lietuvių laikraštis, bet tie ryšiai jam sunkiai sekasi.

Laisvojo pasaulio lietuviai tu-

re puikių meno ansamblių, suokuputos Lietuvos daug kas ruošia įspūdingas dainų ir šokių šventes, turi net savo lietuvišką kraštą. Nors jis sakosi esąs kultūrinių ryšių su užsienio lietuvių laikraštis, bet tie ryšiai jam sunkiai sekasi.

Laisvojo pasaulio lietuviai tu-

t. y., į aukščiausią katalikų bažnyčios vyriausybę (Novoje Ruskoje Slovo, 1972 m. sp. 2 d., 3 psl.).

Albino Dumbliausko laiškas buvo atspausdintas Kazachstano Tiesoje, bet jis buvo rašytas Kustanajaus komunistų partijos vykdomajam komitetui. Jiems nepatiko tiesmoka Dumbliausko laiško tonas ir jo pasiryžimas ginti Petronelę Mickevičienę. Jie negalėjo suprasti, kaip jis galėtų drįsti kreiptis į Romą. Kustanajaus vykdomasis komitetas, apsarstęs visą reikala, Dumbliausko grasi-nantį laišką nutarė pasiūsti. Į Kazachstano Tiesos redakciją, prašydami duoti Dumbliauskui „ideologinę pamoką“. Komunistinis Alma — Atos laikraštis neskubėjo ir tą „pamoką“ davė. Jis pirma ištyrė visą reikala, surinko duomenis, vėliau kirtu Kustanajaus lietuviams ir Dumbliauskui. Alma — Atos komunistinis dienraštis išskėlė faktą, kad karo pradžioje tiksliai lietuvių buvo išvežti į plačiuosius Azijos plotus ir ten jie laikomi iki šios dienos. Chruščiovui nuvainikavus Staliną, dalis ištremtų lietuvių gavo leidimą grįžti į Lietuvą, bet dar didesnis jų skaičius liko ištremimo vietoje. Jeigu ne Alma — Atos dienraščio noras „duoti pamoką“, tai mes ir šiandien nežinotume, kad tame Azijos krašte dar tebegyvena komunistų ištremti lietuviai.

Iš to paties laikraščio paaiškėjo, kas yra tas Albinas Dumbliauskas. Pasirodo, kad jau 1967 metais Dumbliauskas buvo Kustanajuje. Tada jis buvo tos bažnytelės lietuvių katalikų kunigas. Ir nuo tada prasidėjo Kustanajaus lietuvių nesupratimai su vietos valdžios atstovais. Iš to laikraščio taip pat paaiškėjo, kad Kazachstano valdžia kreipėsi į Lietuvą, kad lietuvių reikalus administruojančią vyriausybę, kuri parašė laišką pranešdama, kad kun. Dumbliauskas „išveikamas“. Bet Albinas Dumbliauskas, net „išvilktas“ iš kunigo privilegijų, neatsisakė eiti kunigo pareigų. Jis, kaip paprastas Kustanajaus gyventojas, nevertodamas kunigo titulo, praneša kraštą valdantiems komunistams, kad jie neturi teisės persekioti Mickevičienės, norinčios prižiūrėti ir valyti Kustanajaus maldos namus.

Albinas Dumbliauskas, netekęs kunigo teisių, nesisieloja. Jis partijos vykdomajam komitetui rašo, kaip paprastas Kustanajaus gyventojas. Lietuvių statytą namą prižiūrėtoja jis gina veikiančiais Kazachstano įstatymais. Jis ne tik nebijo vykdomojo komiteto, bet jis to komiteto nariams grasina už neturtingų žmonių persekiojimą. Jis rengiasi kreiptis ne į Maskvą, iš kurios jokio užtarimo negalima gauti. Jis rengiasi kreiptis į Romą, jo akys stovinėja aukščiau Almos — Atos ir Maskvos. Jis kreipiasi į pasaulio opinią, kurios šiandien privengia ir galingiausias Maskvos valdovai. Kazachstano komunistų partijos žvalgai Dumbliauskui nori primesti kažkokį laišką, rastą Maskvos — Varšuvos traukinyje, bet vargu jiems pavyks šnipinėjimui jam primesti...

Rusų paskelbti duomenys rodo, kad lietuviai, ištremti į tolimiausią Sovietų Sąjungos užkampius, kelia viešumon lietuviams komunistų daromas skriaudas ir kovoją prieš rusų komunistų prievartą ne vien Lietuvoje, bet ir tremties vietovėse.

arba jiems tik pašalpos verti pasireiškimai. Viskas, ką jie gero užsienio lietuvių veikloje mato, tai maskoliškas tarnaujantių nu-karšius „pažangiųjų“ laikraštų-kai su jų išsivimais ir Chicagoje esanti „Mildos“ karčiamele. Tas „kultūrinių ryšių“ laikraštukas nuolat pakeičioja ir išeivijoje veikiančias bendrines organiza-cijas, kaip Alta, Vilka, Balfa ir Bendruomenė. Be to, jie dedasi labai susirūpinę išeivių nutau-tėjimu. Atsimename, kiek asarų anuo metu išliejo dėl užsida-riusios katalikiškos lietuvių gim-nazijos. Atrodo, kad jie siejosi-si čia skęstančiu jaunimu svet-i-mųjų jūroje. Taip, išeivijoje gy-venantieji lietuviai, ypač rusų išvyti iš savo tėvynės, irgi susi-rūpinę lietuvių išlaikymu atei-nančiose kartose. Tam daroma viskas, kas galima, ir atrodo, kad pastangos šokių tokių vaisių duoda. Net iš tolimų kraštų tūk-stančiai jaunimo dalyvavimas dainų ir šokių šventėse, jauni-mo kongresuose, meno ansam-bliuose mus džiugina, ypač at-simenant, kad mes gyvename išeivijoje. Tačiau „Gimtasias kraš-tas“ apie tai dažnai tik su pašai-pa nuskiedžia. Jų pašai-pa gal tik juos pačius ir „pažangiuo-sius“ patiesina. Kitus čia gyve-nančius lietuvius verčia tik nusi-šypsoti.

Skaitant tą jų nuolatinį „susi-rūpinimą“ mumis, kyla klausia-mas, kodėl jie nerodo jokio su-sirūpinimo lietuviams, rusų iš-tremtais į Sibirą? Atrodo, kad jie jau nurašyti ir ten jau visai užmiršti. Nors dėl nepakeliamų sąlygų ištremtųjų apie 85% ten jau išmirė, bet vistiek dar apie pusę milijono jų ten gyvų yra. Tai didelė mūsų mažos tautos dalis.

Žinome, kad nors ir pavergto-je tėvynėje lietuviai savo su-gebėjimais, talentais ir darbu daug pasiekė kultūrinėje srity-j. Turi gerų solistų, meno an-samblių, operų ir teatrų, bet ne-tekė niekur girdėti, kad jie būtų aplankę Sibire gyvenančius li-tuovius. Ir po Stalino galo dar daug jų ten yra. Atkėntėjusių vergų stovyklose daug jų yra pa-leisti apsigyventi laisvai. Daug jų yra susibūrusių lyg ir į so-kias — tokias kolonijas. Kodėl tie kultūrinių ryšių puoselėtojai su daina, lietuviška opera, tau-tiniais meno ansambliais, mano parodymis neaplanke jo? Ar ne-malonu jiems būtų išgirsti, kad ir — Lietuva brangi... Ar nejo-dū jiems būtų sužinoti, kokius laimėjimus lietuviai pasiekė, kad ir sunkioje priešpadoje. O spau-đa, literatūra. Tegū ir persunk-ta rusiška propaganda, bet nors žodis lietuviškas. Lietuviai ten mokes atskirti pelus nuo grūdų, kaip ir mes čia atskiriame. Ir „Gimtąjį kraštą“ skaitydami, sytojai nebuvo patenkinti Fo-bent iš pakeikšnojimų, jie šį tą

sužinotų ir apie lietuvių, gyve-nančius laisvajame pasaulyje. Jūs ten gyvenate toje pacioje „didžiojoje tėvynėje“. Jums lengviau pasiekti Sibirį varg-s-tančius lietuvius. Neapleiskite jų. Juk jie yra iškankinti bro-liai, tos pačios okupanto skriaud-žiamos tautos vaikai. Nereikia jų užmiršti, bet bent su tau-tiečių moraline parama aplanky-ti.

Jūs mums čia kartais primena-te Tėvynės ilgesį. Tiesa. Ilgimes-mes savo Tėvynės. Dažnai su il-gesiu kartojame Maironio žo-gali.

džius: „Graži tu mano, brangi Tėvyne!“. Ilgesio vedini, kaip kas nuvyksta tos savo brangios Tėvynės aplankyti. Bet daug-ma grįžta su skaudama širdimi, kad ją trypia žiaurūs okupantai. Mes čia bent laisvi, neaučiame skurdo, laisvai galime ugdyti ir džiaugtis savo tautos kultūrinė-mis vertybėmis. Bet kokį Tėvy-nės ilgesį turi jausti žmonės, ku-rie įsiveržėlių prievarta buvo iš-plėsti iš savo namų ir žiauriam likimui ištremti į vergiją. Joks padorus lietuvis jų užmiršti ne-gali.

P. Venclova

A. ZUJUS

NURETUSAVO

Aną šeštadienį, rugsėjo 23-ą, mudu su žmona, kaip pap-rastai, klausėmės Lietuviškojo Forumo programos. Kaip pap-rastai, Forumo studijoje nebu-vo nei svečių, nei pranešėjų, kaip paprastai, niekas neska-m-bino telefonų, kaip paprastai, niekas nekėlė jokių klausimų, bet užtai, taip pat, kaip pap-rastai, Forumas savo studijoje turėjo daug svečių, turėjo pra-nešėjų ir, savaime aišku, pa-klausėjai telefonu klausė kla-simų. Na, čia nėr ko per daug stebėtis! Juk šiais laikais veiks-mažodžio „turėti“ nuolatinis linksniavimas, dovankite, as-menavimas virto lietuviškumo bruožu: turėjau svečių, turė-jau problemų (!), turėjau gal-vos skausmų, turėjau vidurių operaciją, turėjau pusryčius, o pusryčiams — klausinių, Fo-tokumpio, turėjau posėdį, na, ir žinoma, kad neturėčiau vien tik amerikinių turėjimų, taip pat turėjau kaime mergelę, o kišenėje — neturėjau pinigų.

Be šį įvadau turiu tik dėl to, kad noriu savo pasakojimą pa-dalinti...

Tai, aną šeštadienį Foru-mo studija turėjo Varno Mon-tessori Centro atstovų ir, žino-ma, tą atstovų pranešimų.

Nesėpome mudu kaip rei-kiant nustepti, kad Forumas savo studijoje neturi nei ponios Marijos Varnienės, nei mūsų menininko — patriarcho Ado-mo Varno, kai studija apturė-jo telefoninį paklausimą. Pa-klausėjas, dovankite, šį kartą tai buvo paklausėja, santūriai, bet gana griežtu tonu išreiškė savo nusteptimą, kad Forumo studijoje nėra ponų Varnų. Forumo šeimnininkė nelabai įti-kinčiai paaiškino, kad ji, girdi, buvo pakvietusi tik „ak-tyviusius“ mokytojus — man-tesorininkus. Kai po keleto minučių buvo gautas vėl toks pat paklausimas — matyti, kla-usytojai nebuvo patenkinti Fo-rumo šeimnininkės paaiškini-

mu, — tai ji, t. y. Forumo šei-mnininkė, jau kiek suerzintai pa-kartojė savo, mano anksčiau pa-cituotą paaiškinimą.

Nesu nei žinovas, nei mon-tesorinės sistemos šalininkas, sutinku taip pat, kad kiekvie-nas turi teisės kviesiti žmones, arba jų nekviesti, pagal savo norą ar galvą, bet vis dėl to šis įvykis Forume priminė man štai kokį anekdotą.

Buvęs Vokietijos šachmatų čempionas, anuometinis pre-tendentas į pasaulio meistro titulą, didmeisteris E. D. Bo-goljubovas buvo iš povyzos ma-linksniavimas, dovankite, as-menavimas virto lietuviškumo bruožu: turėjau svečių, turė-jau problemų (!), turėjau gal-vos skausmų, turėjau vidurių operaciją, turėjau pusryčius, o pusryčiams — klausinių, Fo-tokumpio, turėjau posėdį, na, ir žinoma, kad neturėčiau vien tik amerikinių turėjimų, taip pat turėjau kaime mergelę, o kišenėje — neturėjau pinigų.

Be šį įvadau turiu tik dėl to, kad noriu savo pasakojimą pa-dalinti...

Tai, aną šeštadienį Foru-mo studija turėjo Varno Mon-tessori Centro atstovų ir, žino-ma, tą atstovų pranešimų.

Nesėpome mudu kaip rei-kiant nustepti, kad Forumas savo studijoje neturi nei ponios Marijos Varnienės, nei mūsų menininko — patriarcho Ado-mo Varno, kai studija apturė-jo telefoninį paklausimą. Pa-klausėjas, dovankite, šį kartą tai buvo paklausėja, santūriai, bet gana griežtu tonu išreiškė savo nusteptimą, kad Forumo studijoje nėra ponų Varnų. Forumo šeimnininkė nelabai įti-kinčiai paaiškino, kad ji, girdi, buvo pakvietusi tik „ak-tyviusius“ mokytojus — man-tesorininkus. Kai po keleto minučių buvo gautas vėl toks pat paklausimas — matyti, kla-usytojai nebuvo patenkinti Fo-rumo šeimnininkės paaiškini-

Help Keep Our Economy Strong BUY U. S. SAVINGS BONDS

DARBAS IR MOKSLAS AMERIKOJE

DR. ANTANAS J. GUSENAS

44

Kai mes atėjome, tai rugiai jau buvo nupiauti, iš-džiovinoti ir iškulti. Mes atėjome kviečių piau-ti. Du vyrai keturiais arkliais kito kviečius, o mudu juos sta-tėme ir laukėme, kad saulė išdžiovinų. Šeimnininkas dirbo, bet jo darbas jau nebuvo toks intensyvus. Jis atrodė sveikas ir stiprus, mokojo gubas statyti, bet jis rado reikalo ir pasivaikščioti. Jam reikėjo nueiti prie namų, jis turėjo pataisyti kertamąsias, kurios kartais suklūdavo.

Darbymečiu visą dieną dirbo du kirtėjai. Jiedu ge-rai pažino mašinas ir jiedu mokojo apdairiai su arkliais sukintis. Kviečiams kirsti naudojo po dvi poras. Vie-na pora kirsdavo iš ryto iki pietų, o vėliau iškinkyda-vo antrą arklių porą. Arkliai jau buvo prie mašinų ir prie žmonių gerai pripratę.

Okio prižiūrėtojas pavakare nuedavo namo, o visi kiti miegodavo tame pačiame ūkyje. Šeimnininkas mie-gojo mažame namelyje, o darbininkai ir mudu, naujai atsiradusieji miegojome siene. Šeimnininkas mums nu-rodė kur nusiprausti, kur atsigulti.

Tame ūkyje 12 arklių, 2 karvės, kiaulė ir būrys viš-ty. Arkliai buvo reikalingi žemės darbams ir vasara-piutei, o karvės, vištos ir kiaulės buvo reikalinga tik-tai darbininkams maitinti. Kiekvieną vakarą galėjome pasimelžti pieno ir gerti, kiek širdis troško. Galėjome pasirinkti kiaušinių, kiek tik norėjome. Galėjome ger-ti juos žalius, galėjome juos virti arba kepti. Kiaulė lai-kė parsams ir žiemai.

Didelio ūkio nedideliame namelyje buvo lova, sta-las, puodų ir pečių. Tame namelyje vasaros metu gyveno pats ūkio savininkas, o žiemos metu ten gyve-no žmogus, kuris prižiūrėdavo ūkį. Kiti ūkio darbi-ninkai miegodavo siene, o vėliau dingdavo. Jie gyve-no Saskačevano provincijoje, kur jų namai ir šeimos buvo, mudu su lenkučiu nežinojome.

Ūkio darbai man buvo pažįstami. Kanados ūkyje aš pasiūtau kaip Bliuviškiuose. Aš arklių nebijoja, galė-jau karvę pasimelžti, man ir kertamoji buvo ne svetima. Aš pats namie visus rugius nukirtau. Kanados kertamo-ji buvo labai panaši į mūsų. Ji buvo truputį kitokia, kitaip griebė šiaudus, geriau rišo pėdą, bet bendrai pa-ėmus ji buvo labai panaši.

Šeimnininkas iš pirmos dienos pamatė, kad ūkyje aš būsiu naudingas. Jis tai pamatė iš gubų statymo. Jam buvo aišku, kai vakare aš išmelžiau karvę. Aš pats pieno atsigėriau ir kitiems daviau. Kalbėti man nesi-sekė, bet jis mane klausinėjo, kur aš pramokau karvės melžti, ką aš daugiau ūkyje galėčiau daryti. Mano Sta-sėkas veik nieko negalėjo. Jis prašė, kad aš jam para-dyčiau, kaip karvės prie savęs pripratinti. Pasakiau, kad reikia gražiai su jomis elgtis. Bet pasirodo, kad ne visai taip. Aišku, kad su galvijais reikia būti švel-niam. Bet karvės nemėgsta nemokšų. Jis bاندė karvę melžti, bet nemokėjo. Karvė pažįsta, patyrusi melžė-ją, jam nesipriešina. Ji stovi rami, nes jai patinka, kai melžėjas ją išmelžia. Jai nepatinka, kai melžėjas ne-moka melžti. Stasekas melžti nemokėjo, bet manė, kad karvę prie jo nepripratus, todėl spiria koją ir nueina.

Mudu abu tuo pačiu metu atėjome į ūkį. Man tos karvės nebuvo matytos ir nebuvo pažįstamos. Aš pir-mą vakarą priėjau prie karvės, paglосčiau ir, nuvalę tesmenį, pradėjau melžti. Karvė nesipriešino. Ji ra-

mėnė stovėjo, kol aš ją išmelžiau. Tuo tarpu Stasekas nieko negalėjo padaryti.

Sekandios dienos rytą prie kertamosios atėjo vienas darbininkas, o antras vėlavo. Prie stovinės kertamosios priėjau aš, išlinkčiau arkli ir buvau beprade-das kirsti. Šeimnininkas apklausinėjo, ar aš galėsiu arkli suvaldyti ir mašiną prižiūrėti. Aš jam pasakiau, kad galėsiu, jeigu jis man pradžioje parodytų, kaip mašina eina ir kokios kliūtys joje atsiranda. Šeim-nininkas pats norėjo sėsti į kertamąją, bet jis, pasikeitęs su manim keliais žodžiais, leido man pabandyti.

Aš važinau lėčiau, bet apvažinau visą pradalgį ir palikau surištus pėdus, lygiai taip, kaip ir pirmasis kirtėjas. Kai apsukau ratą ir privažiavau prie šeim-nininko, jis man pėjų patapnojė, pagyrė ir liepė toliau važiuoti. Antrą dienos rytą aš jau tapau kirtėju, o mano draugas vis dar gubas tebestatino. Vėliau prie jo prisidėjo šeimnininkas, kuris rodė, kaip stačiau pa-statyti pėdą ir spardyti gubos džiūva.

Apie vidurdien suvėlavęs kirtėjas atvliko į ūkį kulia-mąją. Ją vilko arkliais, bet varė garais. Pastatė jis ją prie gubų, pirmiausiai statytų, užkūrė ir paleido. Jis jau liko prie kuliarnosios, o aš visą dieną buvau prie kertamosios.

Pietus mums ir vėl atvežė. Buvo mėsos, buvo srius-bos, pupų, daržovių ir „keiko“. Valgyti darbininkams davė gerai. Pats šeimnininkas valgė tą patį maistą, kar-tu su darbininkais. Jis valgė žymiai mažiau, negu dar-bininkai. Gal dėl to, kad buvo senesnis, o gal dėl to, kad taip sunkiai nedirbo.

Farmoje paaiškėjo, kad visoje Maple Creek apy-linkėje Kanados ūkininkai panašiai dirbo farmas. Di-džiausius plotus jie apsedavo vienodais javais, dažniau-sia kviečiais, antroje vietojeėjo rugiai, o trečioji lau-

kai buvo skiriami avizoms. Farmeriai, ko gero, patys nežinojo, kiek jie žemės turėjo. Jiems tas labai ir ne-rūpėjo. Saskačevano žemė labai derlinga ir lengva dirbti. Nėra molio ir nėra akmenų. Visur lygumos ir labai mažos kalvos. Pora arklių ūkininkai labai lengvai žemę gali arti, akėti ir javus nusikirsti. Trašų žemei jie nevarėtojo. Žemė tokia derlinga, išaugina gražiausius javus be jokių trašų. Mūsų farmos savini-kas sakė, kad turėjo tūkstantį akrų, bet galėjo būti ir daugiau. Jis pats sakydavo, kad daugiau tūkstančio, bet kiek daugiau, tai nesakydavo. Jeigu farma būtų di-desnė, tai, ko gero, ir mokesčiai būtų didesni.

Paaiškėjo, kad farmeriai ne tik kirtė rugius ir kvie-čius organizuotai, bet jie javus ir kūrė organizuotai. Tom pačiom kertamojom nukirsdavo vienos farmos kviečius, o vėliau jas vilkdavo į kaimyno laukus ir ten atlikdavo tą patį. Panašiai buvo ir su kuliama. Ne-trukus paaiškėjo, kad buvo tie patys kirtėjai ir kuliėjai. Pirmiausia jie nukirsdavo rugius, o vėliau kirsdavo kviečius. Mudu atsiradome pacioje kviečiapiūtės kar-tumoj. Kai kviečiai buvo iškulti, tai pradėjo kirsti avi-žas.

Kuliamosios aš nepažinau. Ji buvo kitokia, negu Bliuviškiuose. Mes kuliame prie kluono, tuo tarpu kanadiečiai kviečius kūrė laukuose. Prie mašinos pris-tato sunkvežimį, turi paruoštų maišų pakankamą kie-kį. Sausi kviečiai lekte lekia tiesiai į maišą, užkabintą prie kuliamosios lovelės. Mašina iškultus ir išvėlytus kviečius suleidžia į maišus, statomas ant sunkvežimio. Ūkininkams nereikia maišų net kelti į vežimą. Mašiną pati gražiausius grūdus sukelia ir supila. Grūdų lovelę prižiūrejęs darbininkas pilną maišą tuojau užsiuva ir baigtas reikalus.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepias skambinti 374-8012
Telef. PROSPECT 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.
trečiad. ir sekmadieniais uždaryti.

Rez. GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepias, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIUNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 9 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir seš-
tadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepias, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

BIZNINIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

NEW YORK, N. Y.

Will Barnet grafikos paroda
1932—1972

Garsus amerikiečių dailininkas
Will Barnet, kuris yra vedęs
Oną Ciurlitę, atidavė savo re-
trospektyvinę parodą spalio mėn.
9 d. Associated American Artists
galerijoje, 663 Fifth Avenue,
New York, N. Y. Paroda tęsis
iki lapkričio mėn. 4 d.

Šiais parodai išleistas specia-
lus su virš 140 iliustracijų katalo-
gas, kurio įvadą parašė Robert
Doty, Whitney Museum of Ame-
rican Art kuratorius. Katalogo
kaina 5 dol. ir 50 centų persiun-
timo išlaidoms.

Saulius Šimoliūnas

CICERO

Čia įdomumų netrūksta, tik
visa bėda, kad nėra kas juos
pastebėti ir aprašyti spaudoje.
Mūsų spauda yra kasdien se-
kama ir mūsų mylima, ji mums
dieną iš dienos aplanko, ir yra
žinių reikalinga. Štai vėliau-
sia: A. A. Eisenas čia buvo gerai
žinomas, bet išsikėlė gyventi
kitur ir nelabai mirtis jauna
pakirto. Buvo pašarvotas Pet-
kaus laidojimų koplyčioje,
1410 S. 50th Avenue; susilau-
kė gausiai būdetojų, o laidoji-
mo dieną gausiai palydovų —
Sv. Antano parapijos bažnyčio-
je žmonių buvo kaip sekmadienį
per iškilmingas apeigas. Daugiau
kaip 50 automobilių nulydėjo į
Sv. Kazimiero kapines, kur buvo
palaidotas savyje tarpe. Visi
palydovai užprašyti į gražią
valgyklą pietų. Gaila, nebuvau,
tad nieko daugiau neturiu pasakyti.

GRADINSKAS
MODERNUS STEREO
FONOGRAFAI
TIK 59.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PĖS LIETUVI!

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapinės gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: Kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
tadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to drown all campfires,
scat the ashes, and throw
them away. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

Atostogų laikotarpis baigėsi,
oras atvėso, tad rušiamės
svetainėse parengimams. Seki-
te pranešimus spaudoje.

Jurgis Breivė su savo grupe
išvyko į Washingtoną. Ka-
ten bus nuveikt, be abejo, gri-
žės pats J. Breivė mums rapo-
tuos.

Cicero D.

Northside

Prasideda Balfo vėjus

Praeit rugsejo 24 d. Chica-
go Savings and Loan Ass. pa-
talpose įvyko BALFO Chicago
apskrities ir skyrių rudeninio
piniginio vėjus atidarymas,
dalyvavo per 100 Balfo dar-
buotojų.

Skyriams buvo išdalinti įga-
lojimai, kvitarų knygučių ir
praieit metų piniginio vėjus
apyškaitė, kuri bus įteikta
praieit metų aukotojams ren-
kanti šiais metais aukas.

Nors North Sidėj Lietuviškos
parapijos nėra, bažnyčia nu-
griauta, bet Balfo North Sidės
skyrius dar gyvuoja. Iš valdy-
bos yra pasiliktę du aktyvūs na-
riai, neuilistama Balfo dar-
buotoja — pirmininkė Emilija
Markūnienė ir nepavargstantis
amžinas kasininkas Vincas
Mankus.

Kadangi North Sidės lietu-
viai toliau apsigyveno nuo cen-
tro ir tie du skyriaus aktyvūs
nariai nepajėgė visų gerai-
džių ir dosnių aukotojų aplan-
kyti, tai Valdyba maloniai pra-
šė, kurių nesusėjęs aplankyti,
savo aukas siųsti skyriaus ka-
sininkui Vincui Mankui adre-
su: 6911 North Hamilton, Chi-
cago, Illinois 60645. Reikale
telefonas AM 2 — 6457.

Tad mieli aukotojai būkite
dosnūs ir ištieskit pagalbos
ranką vargstančiam broliui,
nes Kristus yra pasakęs, kas iš-
ties pagalbos ranką savo arti-
mui, tai bus man padaryta.

K. Januška

Sachmatų rungtynės

Mūsų lietuviai sachmatų mė-
gėjai vakarais kiekvieną penk-
tadienį kelios valandos renka-
si į Jaunimo Centra. Jau nuo
7 val. vakaro prie sachmatų su-
sėda mūsų iškilę sachmatininkai
Kazys Jankauskas, Aleksan-
dras Zujus, Vladas Karpus-
ka, Pranas Šalkauskas ir jo siū-
nus Almis Šalkauskas. Čia at-
vyksta Romas Fabijonas, Napa-
lis Binderis, Edmundas Rada-
vičius, Marcelinas Rimkus, Jo-
nas Laukaitis, Romas Bakaitis,
Zenonas Dailidka, Albinas La-
kieckas, Viktoras Kizlaitis, Me-
čys Mikutaitis, Viktoras Makie-
jus, Algis Litvinas, Benediktas
Jasinskas, Konstantinas Valdis.
Taip pat į rimtų žaidėjų eiles
jungiasi ir mūsų jaunas atžaly-
nas: Vytas Omilijonas, Andrius
Slonškis, Viktoras Alkočaitis ir
kiti.

Kartais žaidimas vyksta grei-
tai, taip vadinama blitz sistema,
penkių ar dešimt minučių parti-
ja, bet dažniausia normalia
tvarka per porą valandų vienas
žaidimas. Sąlygos Jaunimo Cen-
tre yra patogios, patalpos erd-
vios, ir stengiamasi patalpoje
nerūkyti, prisilaikoma bendrų
sachmatų žaidimo taisyklių,
o svarbiausia, norima draugiš-
kumo ir Respekto kiekvienam
žaidėjui.

Galima dar pastebėti, kad
šiuo metu nepaprastai pagyėjo
sachmatų žaidimas visoje Ame-
rikoje, o taip pat jis atgijo ir
mūsų lietuvių tarpe. Priežas-
tis — žinomo amerikiečio Bobby
Fisherio, pasaulio sachmatų
čempiono titulo laimėjimas
prieš Sovietų Rusijos buvusį pa-
saulio čempioną Spaskį. Ir, ar
darbar ne keisčias dalykas, kad
tas senovės šachų — karalių ma-
lonus žaidimas dideliu greičiu
plečiasi Demokratinėje Ameri-
koje!

Lietuvių Sachmatų Klubas
Chicagoje jau keletą metų run-
giaisi su kitais klubais ir yra lai-
mėjęs antrąją vietą tarp pietva-
karių priemiesčių. Dabar ir vėl
stebėsime šių metų sezono run-
gtynes, kaip mūsų lietuviai pasi-
rodys prieš amerikiečius žaidė-
jus?

Šį penktadienį į Jaunimo
Centra atvyks vienas sachma-
tų klubas iš East Chicago's
pirmosios sezono rungtynės.
Sudaryta gerųjų žaidėjų lietu-
vių grupė. Ji turės gerokai pasi-
spausti ir laimėti. Linkime jiems
geriausių sachmatų eismų.

Dalyvis

Kazys Jankauskas — pirmasis

Praeitą penktadienį, šešta-
dienį, sekmadienį ir pirmadienį
buvo suorganizuotos LaSalle
— Peru miestelyje Illinois
sachmatininkų 1972 Rudens
viešas turnyras.

Pirmąją vietą ten laimėjo
lietuviams gerai pažįstamas
sachmatininkas Kazys Jankaus-
kas. Jis laimėjo pirmąjį pryzą
— \$200.00. Antroji vieta atite-
ko sachmatininkui teisėjui
Leighton. Jis gavo \$112.00.

Trečioji LaSalle — Peru pre-
mija atiteko taip pat lietuviui,
ilgamečiui Lietuvių Sachma-
tininkų Klubui pirmininkui
Vladui Karpuskai. Jis gavo
trečiąją premiją — \$50.00.

Praeitą savaitę Chicagoje bu-
vo suruostas didelis sachmati-
ninkų turnyras. Jame dalyva-
vo 313 sachmatininkų, ameri-
kiečių klubo narių. Šiam tur-
nyrė tas pats lietuvis Kazys
Jankauskas pasiekė 12-tą vie-
tą. Tokiam dideliame žaidėjų
skaicėjime, tai labai didelis lai-
mėjimas. Reikia neužmiršti,

kad net du Illinois sachmatų
meistrai nepajėgė žemiau nus-
tumti lietuvio Jankausko.

RUDENĖLIS

Jau atėjo rudenėlis
Nužydėjo visos gėlės
Medžių šakos plikos liko
Šaltas vėjas nepatiko.

Vaikai į mokyklą ejo
Visur jų balsai skambėjo
Glaudės Dalė ir Rūta
Šalta, šalta ū-ta-ta!

Paukščiai lekia kur šilčiau
Nes čia daros jau šaltiau
Zvirblis likęs per žiemelę
Sunkia turi jis dalelę.

Badą turi jis kentėti
Nemalonu nei čulbėti.
Varna kranksi vis garsiau,
Aplink darosi liūdniau.

Žmonės skuba vis greičiau
Artinas žiemelę jau
Matosi šalnų rytai
Žiba, blizga kur dairais.

Julytė Adamonytė,
VIII sk.

Iš Montrealio, Ont., Litūni-
tines mokyklos laikraščio
"Liepsna", 1972.

NEW YORKAS. — Airijos už- sienio reikalų ministeris dr. Hil- lery pasakė kalbą apie Šiaurinę Airiją ir nurodė, kad dabartiniai britų metodai konflikto neiš- spręs. Jis siūlė š. Airijos ateiti spręsti Britanijai ir Airijai kar- tū.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Našilių Klubas mėnesinis susirin-
kimas įvyks spalio 13 d. 8 val. vak.
Hollywood saleje, 2417 W. 43rd St.
Visi nariai prašomi susirinkime da-
lyvauti, nes turėsime daug svarbių
reikalų aptarti. Klubo tradicinis di-
dysis banketas įvyks spalio 15 d. sek-
tadienį, Polonia saleje, 4606 Archer
Ave. Gros šaukus Jurgio Joniko or-
kestras. K.

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pa-
salpos Klubas mėnesinis narių susirin-
kimas įvyks sekmadienį, spalio 15 d.
1:00 val. popiet, Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Nariai, malonekite
atsilankyti, nes reikalinga išrinkti
darbininkus metiniam parengimui,
kuris jau artinas.

— Krakiečių Draugystės Klubas su-
sirinkimas įvyks sekmadienį, spalio
15 d. 2 val. popiet, Broniaus Bartkus
namuose, 6919 So. Artesian Ave. Vi-
ši nariai prašomi susirinkti, nes yra
visokių klubo reikalų aptarti.

Rozė Didžiagalviene, rast.

Inžinierius
KSAVERAS KAUNAS
Gyv. Chicagoje, 6720 So. Winchester

Darbo vietoje tragiškai žuvo 1972 m. spalio mėn. 10 dieną, 2:15
min. p. p., sulaukęs 57 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Sakų aps.
Sintautų vis.
Paliko liūdnę: žmona Jūra Dubinskaitė — Kaunienė, brolis Jonas
Kaunas. Lietuvoje liko brolis Jurgis su šeima ir daugelis kitų gim-
nių, draugų bei pažįstamų.
Šeima prabo gėlių nesūlyti. Vietoj gėlių, aukas galima pasiųsti
Technikos žodžių arba Naujienoms.
Priklauso Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybei, Lietuvių Inžinie-
rių draugijai, varpininkams ir kitoms organizacijoms.
Kaunas bus pašarvotas ketvirtadienį, spalio mėn. 12 d. po pietų
Marquette Parko Petkaus koplyčioje, esančioje 2533 West 71st St.
Atsisveikinimas įvyks penktadienį 7:30 val. vakaro.
Seštadienį, spalio 14 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Lietuvių Tautines kapines.
Vist a. a. inž. Ksaveras Kauno gimė, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nulūdę lieta:
Žmona ir brolis.
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mūsų organizacijos ilgamečiui nariui ir išdiniinkui

JONUI DRAUGIALIUI

mirus,

Jo žmonai, dukteriai, žentui, anūkui ir giminėms reis-
kiam gilią užuojautą ir kartu liūdime

HUMBOLDT PARKO LIETUVIŲ KLUBO NARIAI

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

[išliurkėite] lauko lelijas, kaip jos auga. Mat. 6:28.

Kalbėdamas apie lelijas mūsų Viešpats norėjo parodyti kokius mažus
gamtos daiktus turime tyrinėti, svarstyti. Pamoka, kokią turime išmokti
visuose gyvenimo reikaluose, padės tokiems — kurie žūri ir juos tikroju
žvilgsniu per tikėjimą į Sutvėtoją ir per pripažinimą, kad Jis būtinai yra
pats šaltinis ir aiškintojas aukščiausių ir puikiausių ypatybių, kokias žmo-
gus protas gali įsivaizduoti, kad Jis yra tobulas Teisingumas, tobulas Iš-
mintybe, tobulas Galybėje, ir tobulas Mėlėje... Kuri širdis taip svarsto,
ta progresuoja ir auga malonėje, žinojime ir meilėje. O kurie širdis ne-
masto apie lokius gamtos daiktus, negalės tikrai įvertinti didesnių daiktų,
ir tokiu būdu ji neįstengs tinkamai apsvaistyti apie Dievą ir negalės su-
prasti jo plano, ir tokie nepažins tikrai jo būdo.

Kristus pasakė, kad Jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Jis visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gavsite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavis, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINŲS VISTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDs 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDs 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1005

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

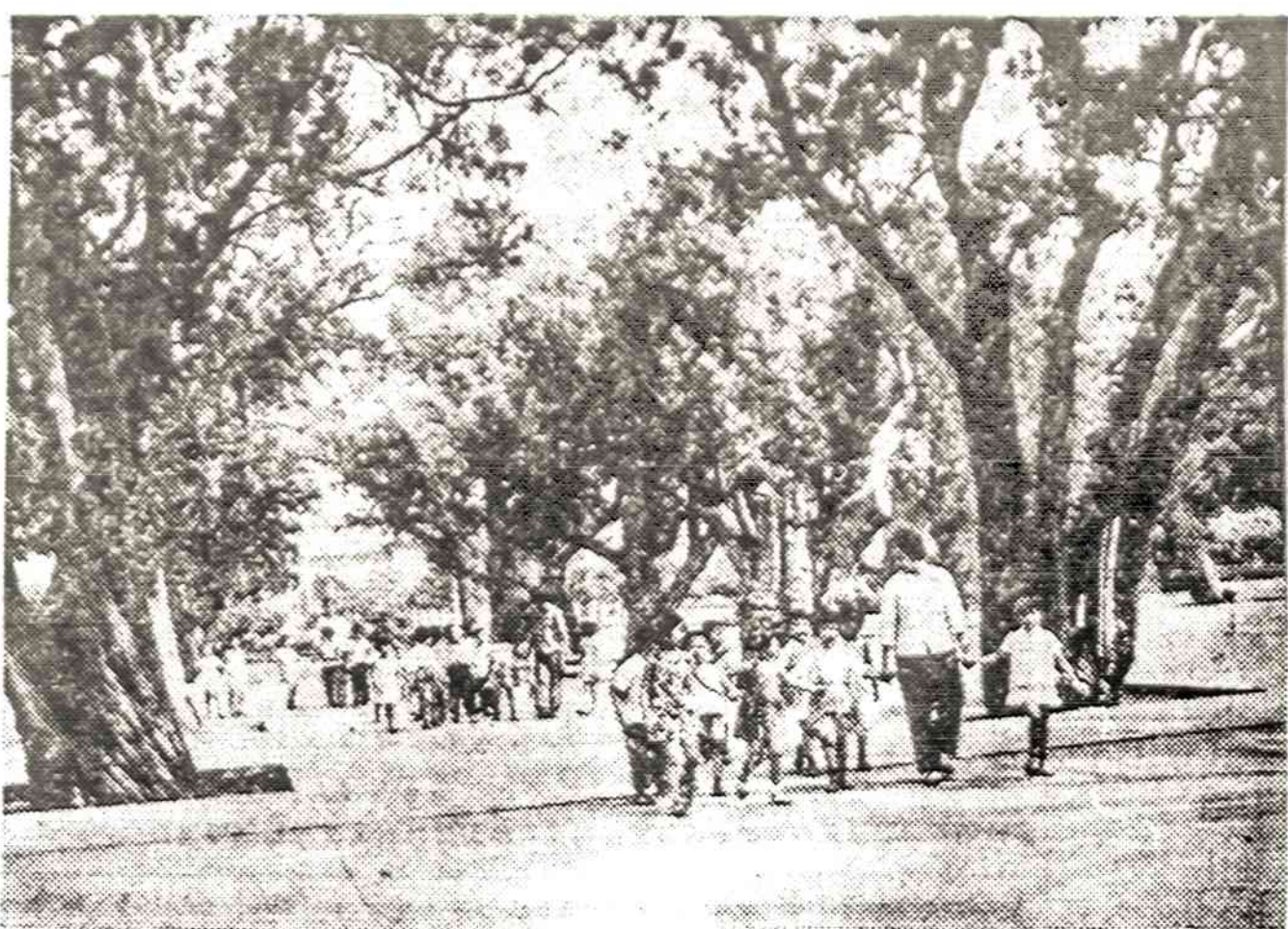
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDs 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDs 7-1911

Amerikos žinių agentūroms susitarus su komunistine Kinija pasikeisti nuotraukomis, viena iš pirmųjų buvo ši fotografija, rodanti "laimingus Pekino vaikus" Darbo Žmonių Kultūros Rūmų parke. Reikia laukti ir daugiau panašių Kinijos fotografijų.

55 METAI NAUJENOSE

DAIL. MIKAS ŠILEIKIS

Dail. Mikas Šileikis yra gimęs 1893 metų spalio 15 dieną Liminėlio vienydyje. Gegučių valse. Zarasų apskr. J. Ameriką atvyko 1913 metais, apsigyveno Bostone, kur baigė Bigelow vidurinę mokyklą ir studijavo meną Belle Arts ir City Arts mokyklose ir savo profesorių rekomenduojamas atsi-
kolė į Chicago, įstojo į Chicago Art Institutą, kurį baigė 1923 metais su pagyrimu. 1925 metais tame pačiame Institute surengtoje meno parodoje už savo kūrinius laimėjo pirmąją premiją.

Ilgas platus ir garbingas yra jo nueitas kelias meno kūryboje ir visuomeninėje veikloje. Yra dalyvavęs nesuskaitomose eilėse meno parodų, laimėdamas pagyrimus ir premijas už savo ališinę tapybą, peizažus, portretus ir akvareles. Jo kūrinių turi Art Institutas ir kelios galerijos bei salionai ir mokyklos. Chicagoje, Indianoje ir kt. Jis yra vienas iš čiuurionio galerijos Chicagoje steigėjų.

Lietuvių kultūriname ir organizaciniame gyvenime pradėjo dalyvauti nuo pat į Chicago atsikėlimo. 1920 — 23 metais redagavo Moksleivių Keliu, pats būdamas Amerikos Lietuvių Studentų Susivienijimo CV pirmininku. Naujienose Mikas Šileikis dirba nuo 1917 m., o nuo 1930 metų redaguoja Meno žinias, plačiau rašydamas meno kritikos ir teorijos temomis, be to, pats yra parašęs nemažai novelių, feljetonų ir nemažai išverstų veikalų iš svetimų kalbų.

Jubilatas yra patraukliai malonaus būdo, amžinai darbštas ir nešykštus patarimais ir pagalba visokiais, o ypatingai meno ir spaudos klausimais, todėl turi nesuskaitomą daugybę jį mėgstančių ir mylinčių draugų.

Visas Naujienų personalas savo brangiam kolegaj šių garbingų sukaityvių proga linki ilgiausią ir kūrybingų metų!

Visas Naujienų personalas savo brangiam kolegaj šių garbingų sukaityvių proga linki ilgiausią ir kūrybingų metų!

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražią surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės, Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusios kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma pasakoja duos progas susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių žmonių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ ADMINISTRACIJOJE"

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, ILL. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, ILL. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymai įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdi oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys. 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.06. Kietais viršeliais \$4.00.

Daugumai šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, ILL. 60608

Daktarai tvirtina, kad tai nėra epidemija, nei infliuza, nes jų virusų nerandama, bet patariama sergantiems chroniškoms kvėpavimo ligoms, emfizema ir diabetas dar žiemos nelaukus, išsiskiepyti nuo infliuzos.

TRUMPAI

Vakar įvyko trumpas teis-
mo organų apklausinėjimas apie
Ksavero Kauno mirtį. Jis, kaip
žinome, žuvo Evanstone, darbo
nelaimėje. Tyrinėjimas tęsia-
mas. Šiandien, 7:30 val. vaka-
ro, Petkaus koplyčioje įvyks
atsisveikinimas su velioniu.
Rytoj, šeštadienį, jis bus išlydė-
tas į Lietuvių Tautinės kapinės.

Kr. Donelaičio žemesnioji
ir aukštesnioji mokyklos šį še-
štadienį, spalio 14 d., pradės
tikybos pamokas. Jos vyks 8:30
val. ryte. Jaunesniųjų grupių,
kurie ruošis Pirmajai Komunijai,
dėstys kun. A. Mockūnas, M. C.,
o vyresniųjų — kun. G. Kijauskas.
S. J. Tėvai, užregistru-
ravę vaikus tikybos pamokoms,
prašomi juos atvežti laiku. No-
rintieji lankyti tikybos pamo-
kas, dar gali registruotis atei-
nantį šeštadienį.

Lietuvių Tautiniai Namai,
nuosavoj pastogė, Chicagoje,
6422 So. Kedzie Ave., spalio 21
d. rengia metinį balių. Pradžia
7 val. vak. Baliuje dainų pro-
gramą atliks solistė Roma Mas-
tienė, šokiams gros Markausko
orkestras, vakarienių patiek-
LTN šeimininkės. Chicago ir
aplinkinių lietuvių maloniai
kviečiami šiam baliuje daly-
vauti. Vietas rezervuoti pas
Mečį Šimkų, tel. 254-7450.

Kas nori pigiai ir gerų obu-
lių, važiuokite pas Bėgelius į
Union Pier, Michigan. Dėl in-
formacijos skambinti vakarais
tel. 863-3538.

Šatrijos draugovės sesės, va-
dovaujamos draugininkės Van-
dos Alekšienės, mielai sutiko
talkingauti ruošiant dail. Edi-
tos Stankuvienės tapybos darbų
parodai Čiuurionio galerijoje.
Parodos atidarymas įvyks šį
šeštadienį, 7 val. vak. (Pr.)

Cicero Jūrų Šaulių kuopa
"Klaipėda" ruošia šeštadienį,
lapkričio mėn. 4 d. B. Pakšto
salėje tradicinį "ŠVYTURIŲ"
balių, grojant jo paties orkest-
rui. Pradžia 7 val. 30 min. vaka-
ro. Įėjimo auka 5 doleriai
asmenimui. Veiks baras, bus
trumpa programa, šilta vaka-
rienė ir dovanų. Staliukus už-
sakyti 656-6862 iki 2 val. die-
nos ir 656-4186 visą dieną.
Kviečia visus linksmai praleisti
laiką su šauliais.
Valdyba ir Parengimo vadovai

Piešimo ir tapybos kursų
pradeda lietuviai dailininkai.
Skambinti 436-2112. Marquette
Meno Galerija, 3215 W. 63 St.
(Pr.)

Lietuvių Tauragės Klubas
š. m. spalio 14 d., šeštadienį,
ruošia smagių Rudens Grožio
šokių Marquette salėje, 6908
So. Western Ave. Gros šaukus
Kosto Ramanausko orkestras.
Pradžia 7:30 v. vak. Įėjimo au-
ka 1,50 dol. Kviečia

Klubo Valdyba (Pr.)

Lietuvos Dukterų Draugi-
jos Tradicinis Rudens balius
rengiamas spalio 14 d., šeštadi-
nį, Jaunimo Centre 7:30 v. vak.
Programoje solisčių Prudenci-
jos Bickienės ir Romos Mastie-
nės duetas. Akompanuoja Ma-
nigirdas Motekaitis. Pranešė-
ja p-lė Daiva Vaitkevičiūtė. So-
ukiam gros L. Bichnevicius
orkestras. Dail. A. Petrikonis
paveikslas ir įvairios kitos
dovanos. Šalta ir šilta vakarie-
riųie pacientų padaugėjo pen-
keriopai. Panašios žinios atei-
na iš apskrities, Mercy, Weiss
Memorial ir kitų ligoninių.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
STATIONARY ENGINEER
Licensed oil and gas burners.
Steady year round work.
Pension — All Benefits.
Apply:
MUSEUM OF SCIENCE AND
INDUSTRY
57th & South Lake Shore Drive
Mr. Laudan — MU 4-1414

LATHE OPERATORS
Small Machine Shop needs experi-
enced men with own tools and can do
own set-ups. This is a permanent
job. Age not a factor. Many Com-
pany benefits.
O X E Q U I P
HEALTH INDUSTRIES
8335 So. Halsted St.
HU 3-3800

HELP WANTED — MALE
GRINDERS — CENTERLESS
EXPERIENCED OR TRAINEES
Plenty of overtime.
Top wages for top men.
Call JOE: 298-2300
BANNER SERVICE CO.
DESPLAINES

APPRENTICE ELECTRICIAN
To assist Certified electrician in
large job plaiting shop.
45 Hours week.
Call WALKER SZRAMEK
632-4400

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
MIDDLE AGED WOMEN
For light factory packing work.
39 Hours week. Steady.
\$1.60 per hour.
Call Mr. MEL.
226-1440

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai
PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
išalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, ILL. 60632. Tel. YA 7-5998

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2446 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

GUŽAUSKŲ
GELBIS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 69th STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel. FRontier 6-1882

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SKAITYK "NAUJENAS"
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RČŠŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

VIENAI ŠEIMAI NAMAI

3 MIEGAMŲJŲ, 39-ta ir Rockwell.
\$10,000.
2 MIEG., 68 ir Claremont, \$16,000.
2 MIEG., 56 ir Troy, \$19,900.
2 MIEG., 56 ir Mozart, \$22,000.
3 MIEG., 64 ir Campbell, \$20,500.
4 MIEG., 69 ir Lawndale, \$27,500.
4 MIEG., 67 ir Pulaski, \$30,000.
3 MIEG., liuksus, 72 ir California.
\$35,000.

2 BUTŲ MORINIAI

43 ir KEDZIE, 2 po 5 kamb. \$26,000.
43 ir TALMAN, 2x5 plus 2 kamb.
\$23,500.

46 ir MAPLEWOOD, 2 po 4. —
\$26,500.

54 ir RICHMOND, 2 po 6. \$28,000.
66 ir KILPATRICK, 4 ir 3. \$33,500.
64 ir CENTRAL, 5 ir 3. \$27,500.
64 ir HOMAN, 2 po 5 plus 3. —
\$51,500.

65 ir FAIRFIELD, 2 po 6. \$47,500.
71 ir KEDZIE, 2 po 5½, plus 3.
\$51,500.

Butų nuomavimas. Įvairūs raudimai.
BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5551

BOLINGBROOK
CENTRAL AIR CONDITIONING
3 BEDROOMS
1½ BATH RANCH

New Furnace. Built-in range, car-
peted throughout, 2½ car garage, big
patio, large fenced yard, maintenance
free, aluminum exterior.
\$27,500.

BEL-AIR REALTY
BOLINGBROOK REALTY CO
739-0520

BERWYN, 4 kambarių namas su 2
apšildomais kambariais viršuje ir 2
kambarių butu su baldais bešimant.
Garžas. \$22,900.

CROSS LAKE, WISCONSIN. Sepek
subdivizijoje 3 sklypai 40' x 117' di-
džio su atskirais Chicago Title doku-
mentais. \$2,200 kiekvienas.

BEST REALTY
Tel. 656-1880

9 YEAR OLD
BRICK 2 FLAT

With basement, 2 car garage, two —
2 bedroom aparts with carpeted living
and dining rooms. Short walk to
train and shopping.
\$58,900

LAMPLIGHTER REALTY CO., INC.
CLARENDON HILLS, ILL.
(312) 323-1721

MARQUETTE PARKE mūrinis namas
2 butų po 5½ kambarių ant gražaus
platus kampinio sklypo. 2 mašinu
garažas. Atidaras anžiurėjimui sek-
madienį, spalio mėn. 15 d. nuo 12 iki
5 val. popiet.

6803 So. ROCKWELL ST.
Savininko tel. 973-2023 arba 436-4184
savaitgaliais ir vakarais.

1½ AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20
metų modernus ant 35' sklypo. Idealiu
gimnastikos šeimoms.

12 BUTŲ MORINIS 7 metų, įvair-
aus dydžio butai, 63-čia ir Pulaski.
Labai pelningas ir gražus namas.

MORINIS BUNGALOW 5 kamba-
rių — 2 miegamieji. Centralinis oro
šildymas. Garžas. Dideli kamba-
riai, naujai išdėstyti. 64-ta ir Sacra-
mento — 24,500.

5 KAMBARIŲ — 3 miegamieji, 10
metų. Labai gražiai įrengtas skie-
pas. Garžas. Gražiai apšviestas ir
apsodintas. Namas kaip pasaka, 69-ta
ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujos ir
perstatu senus visų rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogu rinas (gertus).
Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS KAINOS
IR SĄŽINGUMO NAMŲ REMONTO
DARBUISE

Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo
vazdužiai, Tuckpointing — mūro su-
tvirtinimas ir valymas. Mūrininko,
staliaus, cemento ir dažytojo darbai.
Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. TEL. 238-8656

PEACE COSTS MONEY

BUY U.S. SAVINGS BONDS

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★